

Fra: Anne-Berit Rijken <abhr@ebnett.no>
Sendt: fredag 3. november 2023 12:27
Til: postmottak
Emne: Kommuneplanens arealdel 2023-2035

Til

postmottak@ringerike.kommune.no

Angående:
Kommuneplanens arealdel 2023-2035

JEG BER OM EN SAMLET AREALPLAN FOR HELE BYEN.

- I flere år har jeg savnet en samlet arealplan for hele Hønefoss by. Den gjeldende Byplanen for Hønefoss består bare av et sentrums-område. For min del, synes jeg det er uforståelig at en byplan ikke skal inneholde alle arealer i hele byen. Alt henger jo sammen med alt, og alt påvirker hverandre.
- I denne revideringen av Kommuneplanens arealdel, er sentrum av byen utelatt fra å bli evaluert/revidert sammen med arealene for resten av kommunen.
- Underlige greier...

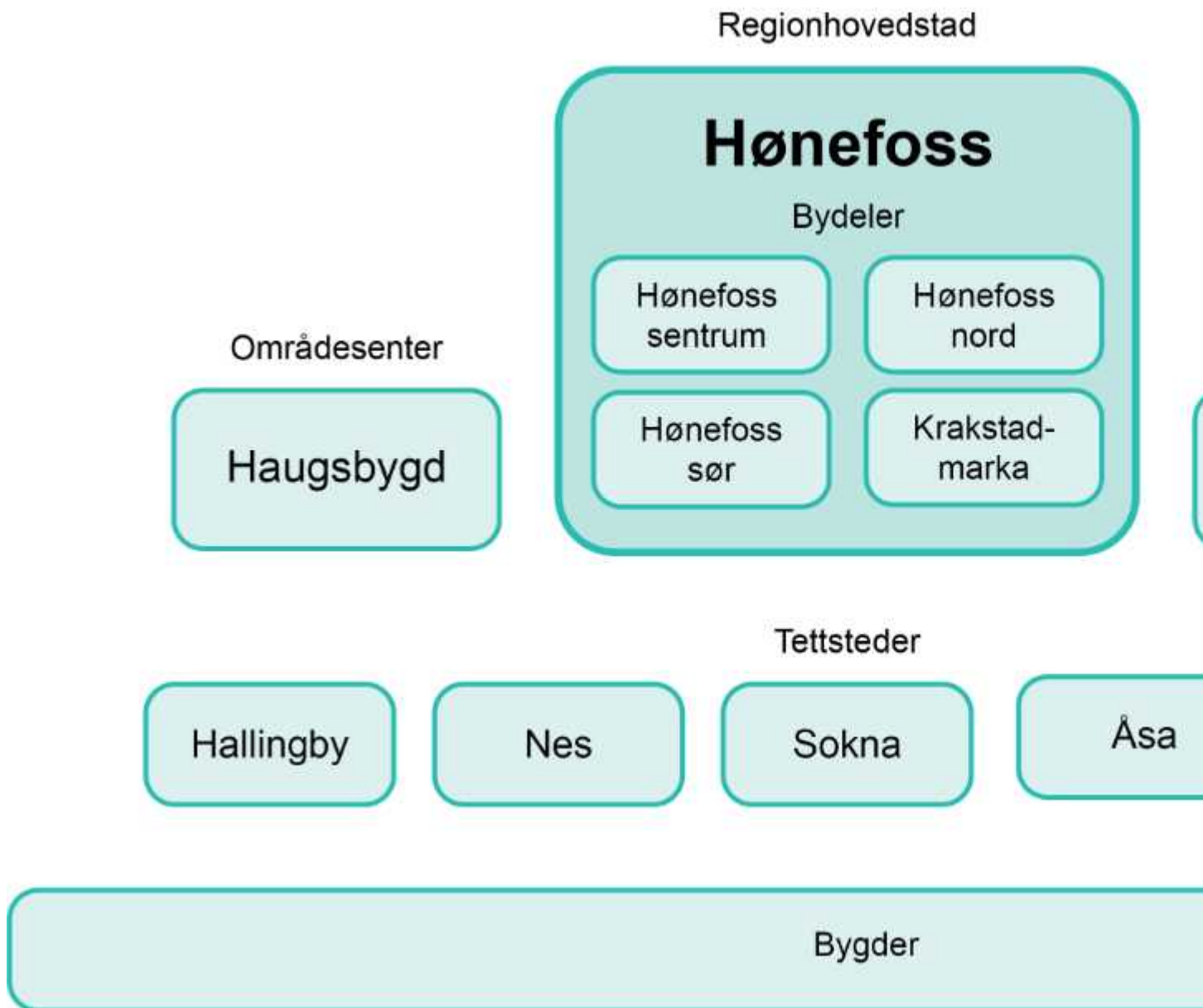
Hvorfor skal sentrum av Hønefoss by alltid stå i en særstilling og utenfor, i forhold til arealplanleggingen for resten av byen og hele kommunen?

Hønefoss by strekker seg fra Almemoen i nord, til Hvervenmoen i sør, vestover mot Veien og østover så langt det blir naturlig (Krakstadmarka). Før nåværende byplan ble tatt ble det, gjennom en eller flere høringsuttalelser, sendt inn ønske om å få laget en byplan for hele byen, og ikke bare for sentrum av byen. Dette ble avvist, så nå står vi med en byplan som kun innbefatter sentrum av byen. Alle andre bydeler er utelatt.

I en skisse for denne Kommuneplanens arealdel, blir Hønefoss nå framstilt med både et sentrum og diverse bydeler. Dermed blir byen nå beskrevet som et areal større enn sentrum. Det er godt å lese!!

KOMMUNEPLANENS AREALDEL ANTYDER AT HØNEFOSS SKAL VÆRE EN REGIONHOVEDSTAD. HVA MÅ MAN DA TA HENSYN TIL?

Jeg ser på skissen nedenfor at Hønefoss ikke har en bydel som kalles Hønefoss vest. Hva er grunnen til at det?

Kommunen ønsker at Hønefoss skal fortsette med å være en regionhovedstad. Sentrum av byen må da, etter mitt syn, fremstå som mest mulig tilgjengelig og attraktiv for alle innbyggerne. Sentrum må også kunne stå i en god og naturlig sammenheng med resten av byen, kommunen og regionen rundt.

Hønefoss sentrum er, som sagt, utelatt i forbindelse med arbeidet med revidering av Kommuneplanens arealdel. Den 23.09.2023 skrev jeg et leserinnlegg i RB om denne utelatelsen. Assisterende kommunedirektør Heming Rudrud Herdlevær ga meg et svar den 25.09.2023. Jeg har kopiert følgende fra det han skrev:

... "Begrunnelsen for dette er at byplanen fortsatt er en relativt ny plan, vedtatt i 2019, og det foreligger ingen politisk bestilling om å endre byplanen. Dermed gjelder de bestemmelsene som er satt for høyder og tetthet i byplanen, for det sentrale sentrumsområdet."

Denne begrunnelsen er ikke en god nok forklaring for meg.

Fordi:

Forutsetningene for byplanen har endret seg betraktelig siden 2019, så det vil være naturlig å revidere eller justere planen nå, etter 4 år.

Grunnene er:

- En del av befolkningen har vært i opprør over byplanen, fordi den kun omfatter et sentrumsområde. Nå, i denne kommuneplanens revidering, blir Hønefoss skissert med både et sentrum og diverse bydeler.
- Fokuset ved utarbeidelsen av byplanen var alt for sterkt rettet mot en togstasjon og et urokkelig fortetnings-prinsipp. Nå er byggingen av Ringeriksbanen utsatt til det mer usikre. Fortetnings-prinsippet bør revurderes. (Se begrunnelsen for dette senere i høringsuttalelsen)
- Sammenkoblingen mellom bykjernen og bydelene + regionen rundt, er blitt dårlig ivaretatt. Nå må sentrum av byen bli koplet til resten av planleggingen, helst allerede gjennom denne revideringen av Kommuneplanens arealdel.
- Noen andre kommuner har revidert byplanen sin før 4 år er gått.

Det er fint at kommunen nå ønsker å rette fokuset mer mot Hønefoss som en regionhovedstad!! Da bør attraktiviteten og tilgjengeligheten til byen og byens sentrum også styrkes mye mer enn tidligere, tenker jeg. Sammenkoblingen til områdene og regionen rundt må oppgraderes.

NOEN KOMMUNER HAR REVIDERT BYPLANEN SIN FØR 4 ÅR HAR GÅTT.

Det trenger ikke være for tidlig å revidere byplanen for Hønefoss nå. Andre kommuner har gjort det. Jeg viser til 3 eksempler:

Sortland kommune reviderte sin byplan etter to år.

[I gang med byplan-revisjon - vol.no](#)

Elverum kommune reviderte sin byplan etter 15 måneder.

<https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/cdn.elverum.kommune.no/files/BYplan-2030-Planbeskrivelse-vedtatt-28.08.2019.pdf>

Lillehammer kommune har en byplan med 3 års varighet. Retningslinjer og planbeskrivelsen ble justert etter ca. 1 år.

[Kommuneplaner og kommunedelplaner - Lillehammer kommune](#)

Med denne redegjørelsen, ber jeg om at politikerne framlegger en bestilling til kommunedirektøren om å revidere/justere byplanen nå. Revideringen bør helst skje samtidig med at Kommuneplanens arealdel blir revidert.

HVA BØR VEKTLEGGES VED TRANSFORMERINGEN AV HØNEFOSS BY?

Hoved-idéen bak transformeringen og byggingen i Hønefoss er tydeligvis fortetting. **Kommuneledelsen sier at byen skal fortettes: først og sterkest innenfra, og så utover.** Dette prinsippet har vært urokkelig gjennom mange år. Dette prinsippet har også ført til mang en opphetet debatt i forbindelse med Byplanen og byplanleggingen. Fremdeles er dette prinsippet så viktig for kommuneledelsen, at det nå blir banket inn i forbindelse med denne revideringen av Kommunens arealplan.

MEN:

Er dette fortetnings-prinsippet virkelig slik en god idé?

Hønefoss står nå i en litt liknende situasjon som det Oslo sto i for 30-40 år siden: Vi ønsker å bli mer attraktive.

Oslo er en storby ved Oslofjorden, mens Hønefoss er en småby bygget ved et veikryss, rundt en foss, med noen gjennomgående elveløp og noen åser i bakgrunnen. Derfor mener mange at vi ikke kan sammenlikne de to byene. Jeg tenker annerledes.

Kommuneledelsen ønsker nå å få hevet Hønefoss byen sin anerkjennelse og attraktivitet. Dette var også utgangspunktet for Oslo på 1980-tallet. I Hønefoss ønsker vi fornying og opprusting. Oslo har gjennomgått en forholdsvis vellykket transformering i løpet av 30-40 år. Jeg mener Hønefoss kan ta en viss lærdom av det Oslo har gjort.

Transformeringen av Oslo by.

Jeg er født i Oslo, og bodde periodevis i denne byen gjennom oppveksten og i tidlig voksenalder. Oslo var i ungdomsalderen min kjent for å være en litt kjedelig hovedstad. På 1980-tallet merket vi innbyggere at noe fint og spennende begynte å skje. Akerselven ble åpnet opp med gangveier, oppussing og forskjønnelse. Det ble også laget gangveier langs flere strekninger ved Oslofjorden. Rådhusplassen og Akers Verft ble forvandlet fra å være en stor trafikkmaskin + et forfallent verkstedsområde, til å bli attraktive og tilgjengelige områder med god plass til møteplasser og rekreasjon ved fjordkanten. Senere kom Operaen, badstuene og badeplassene.. etc. Dette har ført til at Oslo har fått hevet sitt rykte betraktelig. Oslo er blitt til en anerkjent havneby. Det har tatt tid og det er gjort mye bra. Selvfølgelig har det vært uenigheter og kamper, også. Noe er gjort til det beste, men ikke alt.

Jeg så et TV program på NRK1. nylig, med tittelen:

"Da vannet vant i Oslo".

Der forteller de om den interessante transformeringen av Oslo fra 1980-tallet til i dag. Se linken: <https://tv.nrk.no/serie/byenes-mester>

Dette programmet gir en forklaring på noe av Oslo sin suksess med sin transformering. Programmet er med i en seie som heter "byens mester". Den danske stjernearkitekten Jan Gehl har gjennom 60 år "gjort mange storbyer om til et bedre sted å være menneske". Slik jeg oppfatter det, har Oslo fulgt hans hovedråd trofast siden 1980-tallet.

Jan Gehl rådet Oslo sine planleggere om å fokusere på vannet, og å ta vannet i bruk: "Det glitrende vannet lokker oss til seg. Det har Oslo visst å utnytte, og derfor har havneområdene blitt forvandlet til fjordbyen vi ser i dag."

Den sterkeste fortettingen i Oslo by, ligger i utkanten av den opprinnelige bykjernen. Det har ført til at større deler av byen nå blir brukt mer aktivt, og at byen som helhet er blitt mer attraktiv. Sentrum er skånet fra høyhus og sterk fortetting. Det er f.eks. ikke blitt bygget høyhus på Rådhusplassen eller i Spikersuppa.

Oslo har tydeligvis brukt et litt annet fortettings-prinsipp enn det Ringerike kommune fremdeles tviholder på. Jeg kan ikke se at nasjonale og internasjonale regler er til hinder for at Ringerike kommunen også kan endre noe på det fastlåste fortettings-prinsippet sitt. Dersom kommuneledelsen mener noe annet, ber jeg om en grei forklaring + dokumentasjon på dette.

KAN "VANNET VINNE" I HØNEFOSS?

I Oslo har tilgjengeligheten til vannet og fjorden vært viktig. Hønefoss har ikke en slik flott fjordlinjene som Oslo, men vi har fossen, elvene og åsene i bakgrunnen. Dette bør løftes opp og utnyttes på en mye bedre måte enn inntil nå, tenker jeg.

En endring av fokus fra en togstasjon til en foss og elveløpene, står ikke til hinder for fortetting - men - kommunen sitt fastlåste fortettingsprinsipp må vike noe.

De som planlegger kan i stedet søke etter gode plasser for sterkere og/eller mildere fortetting. Dette må skje i samarbeid med byens befolkning og næringsliv. Hønefoss har mange områder rundt omkring i byen som kan oppgraderes, forskjøntes og fortettes, så byen trenger ikke å vide seg utover til dyrkbar mark av den grunn. Et slikt fokus trenger heller ikke å ødelegge for småhusbebyggelsen. - Flere områder rundt omkring i Hønefoss er allerede "satt inn under fortettings-lupen". Oppgaven bør bli å få samlet alt sammen til en sammenhengende, gjennomtenkt og oppgradert arealplan for hele byen (byplan).

"Et bedre sted å være menneske".

Stjernearkitekten Jan Gehl har fokusert på å gjøre mange byer om til "et bedre sted å være menneske". - Pr. 2022 bodde det 16.547 mennesker i Hønefoss by og 31.011 mennesker i hele Ringerike kommunen. Så vi er mange som allerede bor her. Dersom kommunen kan klare å fremstå som mer attraktiv, vil befolkningsøkningen kunne komme på en naturlig måte, tenker jeg. Dersom en by blir fornyet og fortettet på en feil måte, vil ikke byen fremstå som noe særlig attraktiv. Da vil det heller ikke spre seg noen ønsker om å etablere seg her. Dermed vil byens muligheter for å vokse bli mindre.

Vannet, fossen og elveløpene på godt og vondt.

Eksternværet Hans har gitt oss en oppvekker, så ved nybygging må det tas ekstra godt hensyn til framtidens usikre værforhold. Samtidig må det avklares hvem som står ansvarlige for hva, når ekstremvær slår til igjen. (Boligeiere? Utbyggere? Kommunen? NVE?) — Det må også avklares hvordan flomutsatte områder skal sikres bedre mot framtidige storflommer. Områdene rundt fossen er spesielt utsatt for vannets lunefulle krefter. Fossen dundrer mot grunnmuren for det planlagte høyhuset, og på Tippen kan vannet grave fram synke-hull.

Badeplassene på Sjongslunden, Holtangen og evt andre steder bør opprettholdes og sikres.

Elvelangs er en suksess! - utenom det at en del mennesker savner stiene. På naturlige stier er underlaget bedre tilpasset kroppens benstruktur og føtter. - I arealplanene bør det avsettes plass til at Elvelangs kan føres videre utover langs de forskjellige elveløp. Det finnes allerede noen stier lang elvene rundt omkring i byen. Disse bør opprettholdes og videreutvikles (suksessivt). — Ved senere utbygging av Elvelangs, håper jeg utformingen kan bli enda mer universell enn nå. Da bør det lages stier også, slik at Elvelangs kan blir bedre for de med trøblete ledd i kroppen.

Sikten mot vannet + over vannene og mot åsene rundt, bør utnyttes bedre. Sikten bør utnyttes mer som attraksjoner - til forlokkelse og velvære. Planleggerne bør trakte etter at utsikt, og/eller siktlinjer på bakkenivå, er imøtekommende. Sikten bør i minst mulig grad ikke stenges av gedigne blokker. Dette er også viktig for sentrum av byen.

Kulturlivet i Hønefoss imponerer meg. De to kulturhusene ved fossen (Allés kulturhus og Gledeshuset) bør få fin utsikt og fine omgivelser rundt seg. Sikten dem imellom bør utnyttes framfor å ødelegges. Ordinære, høye boligblokker mellom dem vil virke ødeleggende. - Ett av de sterkeste ønskene mine nå, i forhold til trivsel og siktlinjer, er at den planlagte og bastante blokkbebyggelsen på Tippen ikke blir bygget. Slaget om høyhuset anser jeg som tapt. Det som evt. kan hindre den byggingen, er flomsikring.

Jeg håper med dette at "vannet kan vinne" i Hønefoss, og at Hønefoss "blir et bedre sted å være menneske".

Lykke til med det videre arbeidet med høringsuttalelser og kommuneplanens arealdel!

Hønefoss den 03.11. 2023

Mvh.

Anne-Berit Haugen Rijken

E-post: abhr@ebnett.no

Mob: 93616349

Sendt fra min iPad